

17
35

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. Θρ. II, 35/1970

9.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διαβιβασμός 1969 / Ιανουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Σάππαι.....
(παιλαιότερον ὄνομα: Σαψί....), Ἐπαρχίας Σαπηνῶν,
Νομοῦ Ροδόνης.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Αναστάσιος
Βετυρίδης..... ἐπάγγελμα διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Σάππαι-Ροδόνης.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον 22.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Γαβριήλ Πατουρίδης.....
τοῦ Σταύρου.....
ἡλικία 80..... γραμματικαὶ γνώσεις Ἀπόφατος Διη. Σχολείου
..... τόπος κατοικίας χωρίον Μιτσαβάν
Νικοπόλεως πόντου - ἔτος ἀναλλογῆς 1924
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Ὅλα τὰ κτήματα ἐναλλὰξ.....
.....
Ὑπῆρχον αὗται χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ἐνηλλάσσοντο ἀπὸ ἑαυτοῦ ἐτος.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μονὰς κλπ.
εἰς φυσικὰ πρόσωπα, ἢ χωρικοὺς.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Ναί... Ὑπῆρχον ὁμῶς καὶ ἐλαχίσται.....
περιουσίαι διανομῇ ἐκτὸς τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Ἦσαν γεωργοκτηνοτρόφοι

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; Ὁφ. κύριον ἔπαγγελμα τῶν ἡτ. ἢ γεωργία.

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δὲν ὑπῆρχον τοιαῦτα κτήματα. Μόνον ἐκκλησιαστικά
τὰ ὁλοῦται... ἐκ ἐν οὐμίας τῶν οὐκ ἔχοντων...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)

Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ναί, διὰ τὸ θέρισμα. Ἐν τῷ ἰδίου χωρίου ἄνδρες καὶ
γυναῖκες. Ἡμέτερον μὲν ἡμερομίσθιον. ἔν. χεῖμα...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ἐλαχίστοι. ἄλλ. θρακ. κ.τ.λ.

Προήρχοντο ἐν τῷ ἰδίου χωρίου.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; Ναί, αἱ νέοι μόνον. Ἐς Κων/πολιν, Ρουμ-
νίαν, Γαλάτσιον, Βεαίλια, ἢ Μεταλλίδιον, Ζορκουδίου καὶ
ἑνίοις ῥωσσίαν.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται

ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Ὀχι.

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Με φυθείων... κόπρον (φυϊκήν), αἰγοπροβάτων, βοῶν, ὄνων καὶ ἡμιόνων.....
καπρία το καλούνην.....

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρήσις, χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... 60... 1930. Περὶ τοῦ ἀντικαταστήσειν τὴν ἀνταρξήν

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ἰπὸ τοῦ 1924 τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἦτο ἀγνωστον... Μηχαναὶ ἐχρησιμοποιήθηκαν ἀπὸ τοῦ 1931. Περὶ τοῦ

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποίος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Μετὰ τὸ 1924. Μονοφτέρον
Διὰ ξεχέρωμα (ἀσκήσαν).

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

- 1..... 4..... 7..... 10.....
2..... 5..... 8.....
3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) 1932
3) Μηχανὴ θερισμοῦ 1927

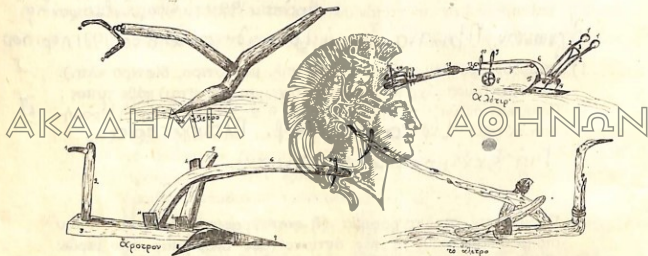
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....1927.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ1938.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Οἱ ἱδιοὶ οἱ γεωργοί.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Ὑνίν.....6.11.

2. Τουτάχιν.....7.12.

3. Κιλίτειν (καλάγ).....8.13.

4. Ὀχουν.....9.14.

5. Τσαβούρα.....10.15.

(¹) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

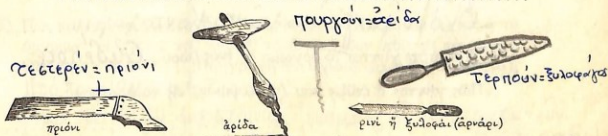

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .. ὡς ἀνω.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....
σκεπάρνιν .. τὰ σκεπάρνιν. (τὰ εὐνκθες).....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄρτονον (ζευγάρισμα, ὄργανωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. β α ε ς . . (ε. τ. α'. β ο ὕ δ ε),
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; δ. ὡ. α. ἴ. ψ. α.
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; ἦ. τ. ο. καὶ . . εἶναι . ἀ. ν. α. γ. κ. αῖ. ο. ς . ὁ . ζ. ὡ. γ. ο. ς

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἑξαρτήματα αὐτοῦ. (Παχ., λουριά, λοῦρα, ζευλεις, πιζεύ-
λια κλπ.)

[illegible]

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαίτέρως την μορφή των ζευλών του ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

400 α. ε. π. ο. 6. ε. δ. 9. 4. (6. χ. ε. δ. α. γ. ρ. α. ε. ρ. η. α.)

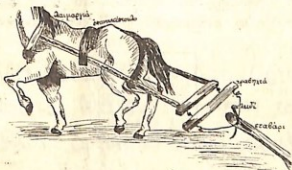
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργανο ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργανο ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Τυγά, λινάκια, αλυσίδες, έσπερος Έλληνες.....
Οι δυο μαζί έκαλούντο κοντοχωρίν.

- 12) 'Από πότε γίνεται το ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Ὁὐδέποτε.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον, σας.....

Ἄνδρας ἰδιοκτητὴς τοῦ ἀγροῦ.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Ἡ νύμφη καὶ ὁ γαμβρὸς (τὰ ζεύγια)
ἀπὸ καὶ τῶν πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερά ἡφύ ἐμπέσιν ἐ
χαίμας τοῦ βοδιοῦ ἐδιδόντο με ἐχοινοῦ (τὰ ζεύγη).....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

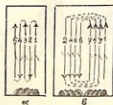
Ἰπρ. τοῦ 1924 με 710 ατμ.....

Μετὰ τὸ 1924 με 6 χοινία δεικνόμενα ἐ τὰ κέρατα τῶν
βοῶν καὶ τὰ ἄλλα ἄγρια ἐκατέρι ὁ γεωργὸς τῆς (εἰς τὴν).

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μέχρι τοῦ 1924 ἡ τὸ σχεδιάγραμμα (α).....
Μετά το 1924 ἡ ἐκτετατότης τῆς καλλιεργείας (α, β).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (βλ. σπορές, ἢ σπορίες, ντάμιες, σιαστές, μεσδράδες κ.λ.π.); ἐγίνετο με ἐνορείς.....
αὐλακινῶν ἢ ἐνορείδων (= ἐνορεῖς).....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν;

Με αὐλακίαν (= αὐλακιν, ἐνορείδων).....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

ὐχι.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὄριον: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Ἔν. καὶ. βυχνότερον δύο ὀργώματα
τὸ πρῶτον τὸν Μαῖον, τὸ δεύτερον τὸν Ἰούλιον ἢ Ὀύλιον
τὸ πρῶτον ὀργώμεν ἢ ψευδαρίσκην
τὸ δεύτερον δωδεκαήμερον ἢ κίλεμα. (Κί = δύο, τενικί =)

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἡ προετοιμασία ἐγίνετο μετὰ καὶ μετὰ τὸν Μάρτιον
ἢ Ἀπρίλιον

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν αὐτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἔν. ἔτος

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; τὰ αὐτὰ ἐς ἀνὰ δ. μ. ἐν ἡ δ. μ.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

ἢ ποδῆα (= ποδάκι) καὶ τὸ διβόλον (= διβόλον)

β) Μετὰ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Με ἐλλειψοειδῇ σιδηρᾷν ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρὸν τοῦ βουκέντρου ἢ με ἄλλον τρόπον; Με τὸ σιδηρὸν μέρος

τοῦ βουκέντρου τὸ ὁποῖον ἦτο διδιδρῶν.....

Βουκέντρο (= κέντρον).....

Τὸ διδιδρῶν μέρος = ζεκέμενιν.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσπεδωσις τοῦ χωραφιῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Ναι., σβάρνι. β. μα. = ταρνι. β. μα.ν.

μετὰ τὸ ταρνιν = σβάρνα. Μετὰ τὸ 1924 καὶ μετὰ τὴν γνωστὴν ὥς κατωθεὶς εἰδὼσαν σβάρναν.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (με σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὥς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχέδιασματὰ ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχέδιασματὰ τινῶν ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)
 διὰ β. ποσὸν καὶ ἐκαλλιέρματα κ.η.π.ευ.τικῶν:

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

φευγὰς = (λείψτεῖς)
 ... κανεῖς δὲν τὸν ἐβοήθει

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ... Οἱ κ.η.π.ικ. = παχτῶρες) ...

... ἐ. τζακία (= τζαχα) ...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

... ἐ. ὅλας τὰ χωράφια ἐκαλλιεργεῖτο ...
 ... βῆμος κυρίως ...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

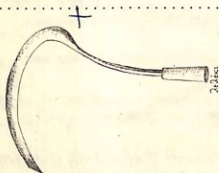
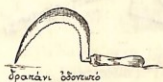
... ἐ. ἐπὶ τῷ γραμμικῶς (= παράνε) ἢ ἐ. τζακία

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
Με τὸ δρέπανον (= δερπάνιν).

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

Με κόσες (= κερύνειν) ἐθερίζοντο τὰ χορτολιβάδα

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

ὁμαλή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Χειρολαβὴ ξυλίνη· ἐλέγετο (λάβιν).

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

Οἱ νεμριζήδες

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)? Ο θερισμός δι' ἐμριζώσεως ἐγένετο ὅταν τὰ θεριζόμενα εἶχε μικρὸ ὕψος..... ἐμριζώσεως = χτούνη βλάστηση

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ.

Ὅπου τὰ στάχυα θάβονται πρὸς ἐξοικονομὴν ἐν χύρῳ

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΖΕΥΣ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεῖρες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; Οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν

τὴς χεῖρες ἐπὶ τῶν δεματιῶν

Χεῖρα = τράχη, δεματινὸν = κέριον

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεῖρες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) Πολλά... 5, 6, 7, 8.

Ἡ σταχυόδετοις πολλαὶ μακρὲς πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.

Μόνον ὅταν οἱ στάχυες εἶχαν πολὺ μικρὸν ὕψος ἐτίθεντο καὶ πρὸς δύο κατευθύνσεις

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

Το παθεύονται ἐπὶ τοῦ δεξιᾶς δευτέρου,
καὶ γίνονται δεμάτι (= δεμάτιν).

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

!! Ἄνδρες... καὶ γυναῖκες.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μὲ ἡμερομίσιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μὲ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τρόπον σας ὀνοματολογίαν).

Ὡς ἔ. ἡμερομίσθιοι ἐξ χρήματος μετὰ παροχῆς
φαγητοῦ.
ἡμεροκάματοι = ἡμερομίσθιοι.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ὡς ἔ. περιεβαλόντο οὐχί, ἡμερομίσθιοι.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁχι... ἡλμ. τῆς... ὑφ. ἡμερ. ... Ὁ θερισμός ἀρχίζει ἐν ἡμέρᾳ πλὴν ἐρίκα γὰρ οἱ σταχῆς... θερισμός = θερίσαν ὑφ. ἡμερ. = ἔγχεσαν

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ναι, ἔχεται καὶ ἄλλοι θερισμοὶ

Ὁν Ἀγλιαν ἀνκαῖς, θερίζουν τὸν ἀνέμον (κάτω ἀπὸ τὸν ἀγλιὸν) σφίγγει τὸ δῖο μὲν ἐξ ἀνέμου...
καὶ ντε. ἐμμερ. καὶ ν. ὁ β. τιμ. κρατεῖ τὸ καρκινῶν καὶ ὁ μ. φ. α.
καὶ τὶ... ἡλμ. καὶ... κρατεῖ τὰ δρεπαναίει)... ..

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

Α. ἡλμ. καρκινῶν ἐν τῇ καρκινῇ... τὸ χτενίσμα
τῶν ἀγλιῶν... δρεπαν. ἐν τῇ τῶν... δρεπαν. ἐν τῇ...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Τ. ἡλ. ἰ. ὁ. α. ν. ἡμερ. α.
ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν... ..

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

“ Ἐνας ἢ δύο ἄνδρες ἕμναναν τὰ δεματικά. ἔρ’ αὐτῶν ἀνίσταντο οἱ ἴδιοι. οἱ θεριβταὶ τὴν ἀγκαλίαν (γ. - δ. ἢ καὶ β. ἀγκαλίαν). καὶ οἱ ἄνδρες. οἱ ἕμναναν τὰ δεματικά. ἔδεναν τὰ δεμάτια. ἔδεκόντο μὲ δεματικά. ἀπὸ τῶν ἰδίων τῶν θεριβόμενων μετὰ τῆς βοήθειαν ἐργαλείου. τινός. καὶ οἱ δέταται τῶν δεματιῶν. ἔδεξαν ὅταν. τὸν ἕμνανεν. χροῖας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Ἐκίνοντο θημωνιές (= γιγνέ - ἐμ. τῆς ταπεινῆς γνέσεως) ἕμναναν. δύο ἢ τρεῖς θημωνιές ἀναλόγῃ τῆς ἐκτάσεως τοῦ ἀγροῦ. ἢ τῶν ἀριθμῶν τῶν δεματιῶν, ἐξ ἀφάρων. ἐκ τῶν. ἀφάρων. ἀλ. νά. μὴν. μὴν. γάρων. ἢ μὴν. ἀποβάσιν τῶν δεματιῶν. ὅσοι μὲν τῶν δεματιῶν ἐκτάσεως θημωνιῶν δὲν ἦτο ὠρισμένον.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; ~~ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ αἰῶνος~~

~~ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ αἰῶνος~~

Δὲν γνωρίζουν. ἔμαθον ταῦτα ἐμ. τῶν γονέων ἐμ.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....1.....

1) Ἡπό. τὸν... Μαρούσι... ἤρχι. γ.ω... ἡ. ε. πορ. α. ἡ τὸ φ. ν. τ. υ. μα

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

..Μέ... Καδμάν (= μακέτιν.).....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσπνηθίετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐαν-
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. **Ναι, μὲ ἀφριαχορεὰ τοῦ βουνοῦ**

ἢ μὲ δῖμον. Χόρτον (= καρτάριν), βίμα (= βίμιν), λιβάδι (= τσεῖριν)

2) Ἡ καλλιέργεια τοῦ βίμου ἦτο ἐν τῷ δ. ν. π. κ. μ. ἢ ἡ κοπή τοῦ χόρτου
μὲ δρέπανα, τοῦ δὲ βίμου μὲ δρέπανα ἢ δι' ἐμπεριχέειν. Τὰ χόρτα
ἐξυπαρίσταντο ἐν τῇ ἐφοχῇ. Ὁ βίμος ἐθερίετο ἐκείνῃ ξηρῇ.

3) Ἀμφότερα ἀνέχονταν καὶ τὰ ἀποθήκευον ἐν εἰς χυρὸν

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κό-
σαν κ.ά.). ... **Γουλιόν. μὲ δρέπανον. (τὸ εὐν. μ. δρε. δι. οὐ)**
εἶκον ἐν εἶδος δρέπανου δὴ τὸ μέγαλον ἐν βεῖδρ 12.
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Τα χέρια σου. αμαρτία. έδωξες ο. έλπίσα. η. έλπίσας
πεν. έ. τα. άφρον. και. έλπίσα. μεταφράσα. έ. το. αλάν. όησα.
έλπίσα. άφρον. και. αποδυμένα. χνμα. Δεν σκόπευσα

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. **Μετέφεροντο**

ἐν τῷ ἀλύνει μετ' υποζύγιον (δόντος, ὑμίωντος, ἀλόντος) δὲ ἀλύνει
 ἥτοι καὶ δύναι (χωμαίνω, δύνω, ἡγ. καταλύνω τοῦ ἡύω)...
 ἀλύνει (= ἀλύνειν)..... καταλύνει (= καταλύνειν).....
 ὄνος (= γαῖα δόντιν)..... βακύνει (= αἰσθύνειν)...
 ὑμίωνος (= κούρειν).....

- 2) Πώς καλείται ο χώρος όπου τοποθετούνται τα προς άλωνισμόν
δεμάτια. Εἰς τίνος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πώς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως: . . .

Ἐσθλὲν ἐπὶ τῷ ἀγαθῷ ἔ. θυμῷ, Δαίμονες
ἰδκτῆρα. ἀναμειν. εὐχῶν.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνεκὰθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ;

Ναὶ ὁμῶς ἀνὰ

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αἰλὴν τῆς σῆκας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ; *Πρὸς τὸν 1924 ἐμ. τὸν δωματός δμ. αὐ.*

Διευ. α. τ. ν. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 8

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀν. ἡμε. ἐξ. μίαν ἢ. Περι. βασιλέως. οἰκογενεῖας.
Ἡ. ἀρχὴς. ἐρίντο. με. βερὰν. κα. τὸν. ἐν. κενον. δειψ.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεταὶ τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Πρό. τὰς 1924
Προχ. γε. καὶ. ἐμ. γε. τὰς. τὸν. ἔβ. γον. δειψ. Μετα. τὸ 1924
ἀπὸ. τοῦ. τὸν. ἐμ. 15. ἔβ. γον. δειψ.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς τῶν) π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Χωματαλωνον.

Σ. κα. γ. μ. ο., ἰ. σ. π. δ. ο. κ. ι. σ., β. ε. γ. δ. ο. κ. ι. σ., ε. ἰ. γ. δ. ο. κ. ι. σ.,
Κ. υ. λ. ι. σ. ο. κ. ι. σ. (ε. ἰ. σ. π. δ. ο. κ. ι. σ.)

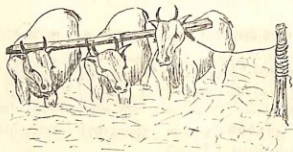
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστου ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού (π.χ. τοῦ χωματάλωνου)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συρτήσας διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) Σ. κα. γ. μ. ο., ἰ. σ. π. δ. ο. κ. ι. σ., β. ε. γ. δ. ο. κ. ι. σ.,
ἐπαλειψ. με. πηλ. κα. ἀχύρων. ἰ. σ. π. δ. ο. κ. ι. σ., ε. ἰ. γ. δ. ο. κ. ι. σ.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

..... Ο. χ. ι. ἐρίντο. δη. ο. τε. δ. ἡ. η. α. τε.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

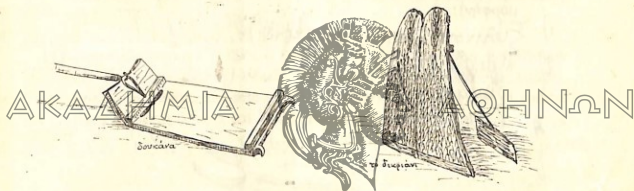
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ἑξήμισος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὰς, στρουλουργας, δοικάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδίασμα γράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνο-στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

71 Нрхиче... ен. прѣіан. маѣ. наѣрѣххето. прѣрѣіа. ѣа.
на. ѣрѣіанъ. ен? іѣіан. нрѣіа.

12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

1) Σύνταξη. Πτυχή (= φέρειν)

2) Δεχμ.ετέριν

3. $\Delta \mu_{\text{max}} = 5.0 \text{ kcal/mol}$

6. O_2 and H_2

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ
δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν
ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ;

Ναυμετὸ διμερὲν (διττὸν)

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' ἐκέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ναι η Βουμπεντρα (= μεντρίν)

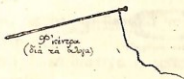
η. μν. τη. Γ. μου του. λ. 6 μα.

κεντῶ (- μόντου λίσω).

Κεντρικὸν

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

..... ἑνὲν ἀλωνίν
 ἑνὲν ἤλωνίζοντο καὶ νύκτα

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..... Τίχιν. = Γωρεός

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσάπανηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστῆς), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

..... ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με δωματινὸν ζῶα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ναί, ἀλλὰ δια φανξ (φακούδε) ἢ ρεβίθια (= ρεβίθε). ὅταν παρήγοντα βέ μικρὰ ποσότητες

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ἄν. εἶχε ἰδιαιτέραν ὀνομασίαν, ἐκ χειροποίητο οἰονόηποτε ξύλου. Ἡ ἐργασία τοῦ κοπάνιματος ἐλέγετο (= κουανισμα)

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.). Συμπεραίνει ἐξ ἐπὶ αὐτῶν
 ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆν. αὐτῆν... Διὰ φαυῆς, ρεβίδας, φασόκ.

κόπανος στεφανίτης

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
 μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

4 Δεκεμβρίου

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
 Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν ; ... ἡ. μ. τῶν μελῶν τῆς οἰκίας ...
 νείας τῶν δυνάμεων ... τὰ ἐργαζομένων ...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

22) Κατὰ τὸ ἁλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ναι διάφορα τραγούδια όχι όμως ειδικά
για την εργασία αυτή

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀγωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

δοῦναι τὴν παρρησίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀνὰ
ἀναβατῆρας β'. Δίχυσμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ προῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

δεν είχε ιδιαίτερα στο καίρι
 το μάγμα έγινε με το Τουρκάνι.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. Ἐθιμολογία.....

Ἐκαρφώνεται τὸ φτυάρι.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... Ἐθ. τιν. χεῖρα ὑψηλὴν

καὶ πρὸ τοῦ 1920 λιχνισμὸν καὶ μηχαναὶ ὄταν δὲ
ὑψηλὴ χεῖρ μηχανὴ μὲ λειψομετρίαν καὶ φτερίν ὄρε
6 εἰς 22.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ποῖντες οἱ δουλοφύτοι.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλῶ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Κότταλα

χωρίζονται μὲ κομίνι βραχίονες (= κομίνι βραχίονες)
δευτέρως ἀλῶνισμα ἐγίνετο μὲ τὴν δουκάνα

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

ἔξ

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

ὡς τὸ πρῶτον

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μ.Ε. εἰδησιὺς μοσκινοῦ (τὸ βολίστηριν)

..... ἔρα... καὶ τῷ θ.ι. σχεδὶν χροῖμα

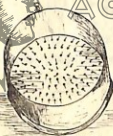
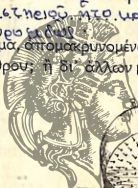
Ὁ καὶ τῷ μέσῳ τοῦ βολίστηρις, ἢ τοῦ κατὰ τὴν ἀπό τῆς αἰτίας
 λουεῖα πλεγματὰ σταχυοειδῆ.
 Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

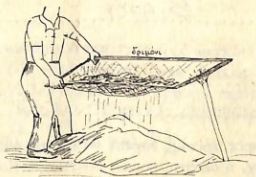
ΔΟΗΝΩΝ

κόσκινον σαλίο δερμάτινον

κόσκινον ἢ ἀνέμιστρον

δριμόνι

βολίστηριν

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστηρις, δριμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχθυογραφήσατε δὲ ἡ παραθέστατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν. *Χωρ. βιομ. ἀπο ἄχυρα.*

[illegible]

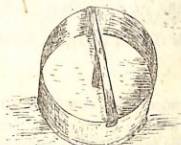
7) "Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἄνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἔργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἔργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνῃσις καὶ ἀπτασμός τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. *Ναι, γίνεται, βυρσοί (=ζαΐταιν)*
Ἐκρηγνύεται... μαι, ἐφ' ὅτι ναι, πρὶν ἀναστῆναι
εἶπον, ἀλλο

8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλάι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλὼνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλὼνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

- 1) Διευκρίνισμα λιχνιστοῦ ἀνὸς ἐγένετο μὲ. μηχανήν. *30*.....
- 2) βαχναν (βαχνις - σεματιβις), ἡχοιτο εἰς τὸ ἀλῶνι *α*
- 3) Μὲ τὸ μισομυτιαν. χωρητικότης *f-8* σημαίνει

μισοκαίλι

κουτλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλῶνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΡΑΧΙΔΙΑ

ΜΙΘΡΑΙΟΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν, τὰς σχετικὰς συνηθείας) .. *6. ἀμφιπάριν (= ἀμφιπάριν)* ἢ *6. βαμνία (βακκιά)*.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλῶνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Εἰς ἀπαθήμην καὶ ὠθεῖσά...
 δάμνασ... ἑὸ δῆμα... εἰς... ὁπὸν καὶ ἐμὲ θά...
 ἀχυρον ἑρπίσκει... ἀπ' εὐθείας... εἰς τὸ (ἀεὶ ῥαίνῃ) =
 ἀχυρῶνα

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρους στόχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τὸν ἀγωνισμὸν τὴν ἐποχὴν πρὸ τοῦ θερισμοῦ ἐκκίνημα
 (ταύριον) ... καὶ μετὰ τὸ 1933 μ.ε. κρηναί
 ... (ἐρίδρ) ...

- 6) Μήπως οὔπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Μετὰ τὸν θερισμὸν κρηναί πλεγμῶν (ῥαίνῃ)
 καὶ κομποθετεῖται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον (ὡς 15)

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

ῥαίνῃ... φυλάσσεται μέχρι πρὸς τὸ 1933 μ.ε. ...

Δ'. ΕΘΕΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀνάμνα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Κατὰ τὸ Πάσχα τὸ κάψιμον...
 τοῦ Ἰούδα (Ἑβραίου)...
 ἔλεγετο... Γιαχουνίτις ἢ Βαβυλωνίτις...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

Τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, ἀμέσως μετὰ τὴν...
 ἐμφώνησιν τοῦ χριτοῦ. Ἀνέστη. ἡ ἁγία...
 τοῦ ναοῦ. Μὲ τὴν ἐμφώνησιν τοῦ Χριστοῦ...

Ἀνέστη ἡνάσκει τὸ ὅμοιον τοῦ Ἰούδα, τὸ ὅποιον κατε-
 ἄφηκε ἀπὸ τοῦ νέου κατὰ 30 ἀπὸ μαρτύρων καὶ περιε-
 ἔθηκεν εἰς χυρὸν καὶ ημεῖς ἀνομή. ἀρχεονομῶμε τὸ
 ἀνάμνα εἰς ἀνδρες ἐπιστάτας τὸ ἀνδρείκελον

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιὰ αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(17)

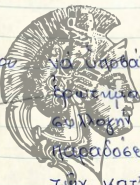
Πρός

τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
„Διὰ τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ θ' Περιφ. Δημοσι-
κῆς Ἐκπέδως Κομοτινῆς“
Ἀναγνωστοπούλου 14
Ἀθήνας (136).

Ἀγαθεῖ

Βεζυρίδῃ Ἀναστασίου διδ/τῃ
τοῦ Δημοτ. καὶ Ἑσπερ. σχολ. τῆς

ΑΝΑΔΗΜΙΑ

Λαμβάνω τὴν τιμὴν

γὰρ ἀποδίδω ὑμῖν συνημμένως
ἐπιστηματολόγιον ὁποῦ εἰναι τὴν
ἐπιλογὴν πληροφοριῶν περὶ τοῦ ἐν
παραδόσεως γεωργικοῦ βίου καί
τῶν κατ' ἔθιμον πυρῶν, δεόντως
συμπληρωμένον.

Εὐπειθέτατος

ὁ διδάσκαλος

Φεαρ

ΒΕΖΥΡΙΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Εν Ἀθῆναις τῇ 15/Ἰανουαρίου 1970

Βελίς - L - Πληροφοριοδότης

β) Ποτούρίδου Όλγας τῆς Γαβριήλ τὸ γένος

Νιμολάου Ἀδαμίδου, ἑτῶν 68, ἀγράμματος
τόπος καταγωγῆς: Λίτσαβα Νικοπόλεως Πόντου
ἔτος ἀνταλλαγῆς 1924

γ) Σωκράτης Βασιλείδης τοῦ Λουκά ἑτῶν 78, Ἀπόφοιτος
Δημοτ. Σχολείου, τόπος καταγωγῆς: Κεῖλικά, Νικοπόλεως
Πόντου, ἔτος ἀνταλλαγῆς 1924.

δ) Στέργιος Κεσανίδης τοῦ Γερασίμου ἑτῶν 70, Τετάρτης Δημοτ.
Σχολείου, τόπος καταγωγῆς: Κεῖλικά, Νικοπόλεως Πόντου
ἔτος ἀνταλλαγῆς 1924.

[Βεζυρίδης Ανατολίος τοῦ Θεοδώρου, διδάκτορας
- Η συλλογή αὐτῆς ἐγένετο ἀπὸ 28 Νοεμβρίου ἕως 15/1ανουαρίου
1970].

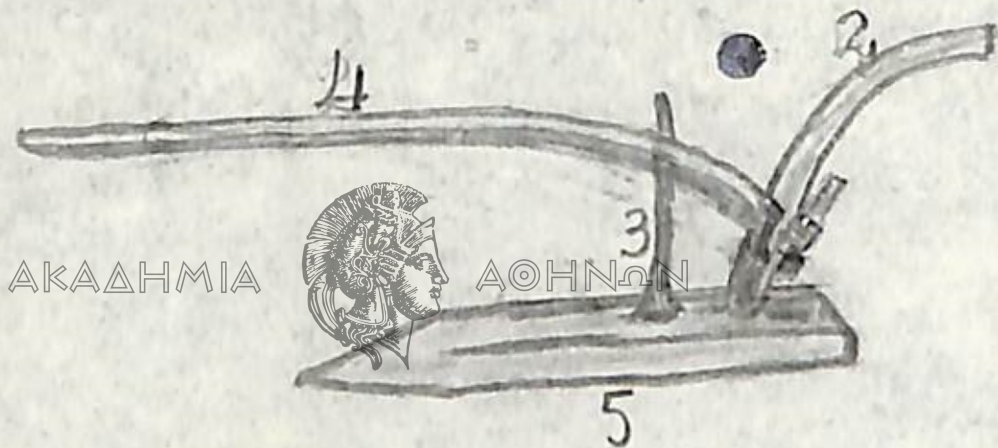
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

-1-

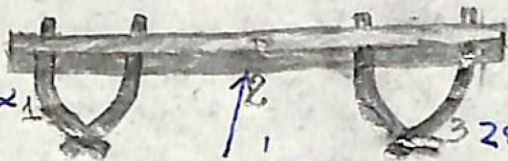

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ ζυγόν (ζυγός)

ζευγία

κοντολήριν

ζευγίη

Συμμεῖον συνδέσσεως ζυγῶν
ἐπιμηκρὺ ζυγόν συνδεῖν ἵππων
καὶ ζυγῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

1) Ζευγία

2

2) εἰς τὸ συμμεῖον αὐτὸ ὑπῆρχε
πέτρινος κρίκος ἡεῖς ζυγοῦ

ἐν συνεχείᾳ ἐπερνοῦσαν ἀπ'
αὐτοῦ ἄλλον κρίκον ζυγλινόν.
οἱ δὲ δύο κῆττοι μαζὶ ὑπομάζοντο

κοντολήριν

3) εἰς τὸ συμμεῖον 3' ἐδέοντο
τὰ ζευγία (ζεῦγες) μέγχοινια

μετὰ τὸ ζέψιμο τῶν βοδινῶν.
τὰ ἑξῆς ἀνω μέγχοινια ἐκκλῦντο
ζευγίη

· ὁ ταλόνιν (= βάνα) ἦτο ἐν 3-
· ὀρθογώνιον ζύγον γέρον ὅσην εἶτο
μέσα. εἰς τὴν ὅσην αὐτὴν

ἔμενανε τὸ ἀροτεον
(τὸ ὄνιον) καὶ ἐμνέτο
στο, μαζι, ἀροτεον καὶ
βάνα, συρόμενον ὑπὸ τοῦ γυν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Χτένιν (= ψαθὰ ἀπὸ
θετεμένα βλάχνα).

• διατάξεις

Του βενθρίν:
Δουκανοβύτης

0,80

-5'

1 μέτρο πλάτος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1 μέτρο
Τουκανίν (= Δουκάννα)

αποτελείτο ἐν δύο τεμαχίω ἡνωμένων.

Τὸ κατενέμαρον οἱ ἴδιοι.

Κάτω ἐμφάνεια ὡς πικρέα καὶ ἀποχίδες
ἐν σιμνῶν χιτῶν.

Ὀνομασία σιμνῶν χιτῶν = κατεκάρε.

ἤλυνοντο: βίτος, κριθή, βικαλὺς, βίος
χόετα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Τουρκάνιν

φρέιν

ΑΘΗΝΩΝ

λεγκετέριν